

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
виноситься: в Австрії:
за цілий рік . . . . . 24 К
на пів року . . . . . 12 К
на чверть року . . . . . 6 К
на місяць . . . . . 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною ви-
силкою 7 долярів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до
долярів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 долярів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 толіків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвемо: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.**Любов ворогів — чи ненависть.****I.**

Є в житті хвилі, коли чоловік забуває на свої злідні і клопоти, а думки ліне по над сиру буденчину в країну ідеалів. Там він відіхне і покріпіть свої сили до дальшої праці. До таких хвиль належить Різдво Христове. Тоді йдуть на зустріч пориви нашого серця і часописа. Кожда, як уміє використовувати наш съвіточний настрій до своїх цілей. Часом ударить редакція щасливо у високий тон справжньої ідейності, але деятели розмах не удасться, а читач замість піднесли гадок дістас в съвіточній одежі — полову.

Ще пів біди, коли передплатник має критичний хист, та певні вироблені висади. Але і такі читачі, що того рода статі читають безкритично, а одушевленім, а будьочним фразами приймають в захваті за чільне зерно людського розуму. Так удасться ся пераз журналістами перемичувати у съвітогляд читача гадок, які він в іншій час і в іншій фармі проектинув біз обуренем.

Се склонює мене кинути правдиве съвітло на гадки висказані в „Ділі“ при набої сегорічного Різдва Христового. Представивши Христа, яко основника Царства міра і любові, переходить відтак автор передовиці до наших обставин і зазначує, що ідея Христова в нездійснім.

Вра в мир і любов се лише злуда, чудові сми, а між тим жите має свої зеліні закони. Тож і нам по думці автора, не шукати в ідеях Христа надії на ліпшу будучину, лише в зелініх житівих законах, бо лише тоді станемо сильно і подужасмо ворожу перемогу. З окрема Христовий закон любови супроти ворогів давав біз лише збрюю їм проти нас, тому ми не съміємо любовю обдаровувати наших ворогів.

Нічого й казати! Гарний привіт Тому, що явив ся на землі, щоби оснувати царство міра і любові. Я волів біз що того рода поклон Ісусові пішов в непамять, але з огляду на се, що многі зникли безкритично присвоювати собі погляди ширені часописами,

особливо тоді, коли подібні гадки виривають на патріотичній основі — годі згадану передовицю лишити без відповіди.

Лише дуже поверховне і неточне знання Христової науки може вложити в чісль устатаху нісенітнію, немов біз наша віра вимагала нагинання шії під неволю тиранії, та за-боронювала борбу з напастю ворога.

Христос учив вправді і ділом і словом любови ворогів, але учив також борби із злом. Він, правда, уздоровив Малха пораненого Петром, старав ся довести до розкаяння зрадника Юду, а навіть, коли се не повело ся, що приятелем его називає, — на Хресті молив ся за своїх розпинателів. Але він умів бути і грізним для людської злоби. Він картав остро книжників і фарисеїв, вигнав бичем перекупів з церковного притвора, а навіть Петра назвав раз сатаною.

Що сам робив те і нам приказав чинити. Приказав нам любити наших ворогів, благословити тих, що нам кленуть, добро творити тим, що нас ненавидять і молити ся за них, що нам творять напаст. Але що не все ся заповідь обовязує, съвідчить інший Гро-вісказ, що не принес на землю міра, але меч.

З сего слідує, що не можна брати висказів Христових у відірванію із їх самовільно інтерпретувати, але треба основно переступити Его кодекс. А що се из кождому да-не і не все вистарчав, то найбезпечніше послухати голосу одинокої міродатної інтерпретаторки Христової науки — католицької Церкви. А она уложила вже в практичну систему слова Христові і учить, як треба ворога любити: треба ему добра бажати, его майно і честь шанувати, в нещастю дочаснім, чи душевнім ратувати.

Чи навіть нехристияні сего не заховують? Чи любов ворогів не уходить в цілім культурнім съвіті за чесноту? Ми певні, що і дотичний співробітник „Діла“, коли стріне ся з журналістом ворожого табору, не відвертається від п'яного сминою, але поздоровить его чимно. Так само соромив біз ся, коли би оклеветав его, уважав біз своїм обовязком звернути свою політичну, чи личному против-

никами довг, чи згубу. А вже коли би хотів слухай, щоби він виratував его від неминучої смерти, чи морального упадку, то певно не соромив біз ся до сего признанія прилюдно. Словом, кождий культурний чоловік уважає своїм обовязком так заховувати ся супротив особи ворога, як сего вимагає Церква і я не можу, зрозуміти, як можна теоретично перевчити ся, що виконує ся в практиці!

І ся любов ворогів, се не в піякій здобуток найновіших часів. Прецінь історія старинного съвітіа учить, що і грецькі жовніри у віймкових обставинах братали ся з політичними ворогами, вязали ся з ними в цирку приязнь. А погальська етика уміла оцілити ся благородний порив серца, дарма, що се не конче було пожадане із стратегічних згядів. А козацьке побратимство, чи се не доказ що і наш народ знає сей закон любови ворогів. А міжнародне віснє право, що оно є, як не точко определений закон любови ворогів серед окреміших обставин? Наконець пригадаю подію в перед кількох місяців Всі та-млять, як то якийсь нещасний маняк звірив ся перед д-ром Охримовичем із своїм наміром убити гр. Баденія. Др. Охримович хиба не належить до політичних приятелів сего поспідного, а однак чув ся обовязком остеречи маршалка перед грізною небезпікою. Чо се не доказ, що Христовий закон любови ворогів даста ся дуже добре погодити з природним розумом?

Не лише даста ся погодити, але він в висновком здорового розуму, а тим самим він в природним правом, хотія зіпсована людська природа тяжко приходить до пізнання цього закона, а ще тяжче приходить ся її склонити до дійсного береження сего закона.

II.

Не згідне також з правою, мов би християнська любов близького гасила енергію реакції на кривду. Прецінь Христовий закон не виключав навіть війни, яка в крайнім випадку реакції на кривду, хотія війна дає нараду до морального одічіння і неназисті. Тим менше виключав Христова етика політичну борбу в рамках конституційного горожансько-

го життя. Шануючи особу близького, маємо право противити ся его діяльності, коли она шкодить нам дочасно, чи на душі — і се друга, відворотна сторона науки Церкви про наші відносини до ворогів. Теревенями про покірне нагинання карків під ярмо тиранії, лікими люблять воювати противники християнської етики, кривдять ся не лише тяжко католицьку Церкву, але і тих добродушних читачів, що такими нісенітніями дають ся переконати. Кождий пересічний інтелігент знає з історії всіх часів, що ніхто не мав твердшого до нагинання карку як съвідомі християни і нігде історія не виказує ліпшої школи сталих характерів, як саме в Христовій Церкви. Знов же кривдять згадані дневникарі і своїх читачів, бо очеррюючи Церкву і єї науку, лишають читачів найгupsішнішого середника до образовання характерів.

Якоже, спитаємо дехто, чи не учив Христос, аби не противити ся злу, але тому, що хоче здерти з тебе верхню одіж, каже дати і спідну, а як то ударить тебе в праве лицо, каже наставити і ліве? — Так, але се відносить ся до кривд, яких дізнаємося на своїй власній особі. Чоловікові вільно (з малими віймками) зреши ся своїх личних прав, і се Христос дораджує з важких причин, але не вільно нікому, що діляє в імені народа, занапастити права того народа. Іншими словами: Покора і уступчивість є вказана в житті приватнім і що до своїх личних прав, але не вказана в житті прилюднім. Се і виявлює, відки бере ся в тім самім християнін раз зрозуміла сила волі, а другий раз покора і уступчивість аж до позорів рабства. Прав Божих, чи більших уміс правдивий християнин боронити по геройски, а зі своїх личних прав він зриє ся. Одна і та сама наука каже єму в ріжких обставинах ріжко поводити ся, а все послідовно, характерно і чесно.

А якоже з миром і любовю, що принес Христос на землю? Не вже се справді „ілюзія і недосяжні мрії?“ Христос принес мир, але не всім, лише людям доброї волі. Отже тим, що живуть в згоді з голосом власної совісти, принес внутрішній мир. Перед Христом люди не знали цілі свого життя, ні середни-

Біда в шопі.

По народному звичаю, вся служба съвітника в Л. вночі по Святім вечери не клалися ся спати, тілько, попоївши, колядували в теплій кухні досить довго, потім балакала, а нарешті здрімала ся за столом і так прокунала до се, що многі зникли безкритично.

Досвітія перший збудив ся кільканай п'ятирічний пастух Василь, убраав кожушину, затягнув шапку на уху і пішов до шопи брати сіно для худоби. Двері шопи не були зачинені, але се не здивувало Василю, бо їх мало коли замікали на колодку. Він і без съвітла зівав де в шопі брати сіно, отже без страху і певним кроком подав ся в праву сторону темної шопи, простягнувши вперед себе руки, щоби не вдарити ся о що.

Підйшовши до сіна, почав мікати его, де засягнув. Нараз ему коло ніг щось озвало ся: Гу-гу! Сей голос був такий несподіваний і дивний, що Василь відразу задеревів, мурашки пробігли ему плечима і головою і він випустив сіно, яке вже мав в руках, наземлю. Тоді внизу знову щось озвало ся страшно і гу-гу! А ту в шопі так темно! нічогісенько не ідко!

Василь кинув ся без памяти в двері шопи, впав на порозі, зірвав ся як опарени і за хвилину був у кухні. Ціле тіло на нім тряслось ся, лице зблідо, щоки третміли, як від морозу. Трохи не на смерть переляканий, він успівше крикнути: „Ратуйте! біда в шопі!“ і майже без сили звалив ся на лавку.

— Яка біда? — скрикнув і собі фірман Гриць, зірвавши ся на рівні ноги з лавки.

— Де біда? — спітала перепуджена кухарка Гануся, що збирала ся вже розкладати огонь під кухнею.

— В шопі в сіні! — ледве вімовив Василь. — Будіть егомости, най ідуть зі съвітла.

— Сім'й ся, хлопче! Яка там може бути біда? От я зараз сам піду — відповів від-важний Гриць.

Справді Гриць вийшов. Підняв із землі якийсь патик і пішов просто до шопи. На порозі станув. Було тихо. Ступив кілька кроків і знову пристанув. Здавало ся ему, що чує сопане, але се може корови в сусідній стайні. Ступив ще крок, аж ту нараз у сіні: гу-гу! Одним скоком був уже Гриць на подвірю, а за хвилину в кухні.

— Що там? — спітала кухарка.

— На правду біда якась! — відповів

Гриць непевним голосом. — Я ще не чув такого голосу. Може би егомости збудити?

Але заким егомости збудив ся, уже імосьць надійшла до кухні.

— Чого Василь так скривав?

Василь і Гриць уже трохи опамятали ся і розповіли Імости докладно про незвичайне диво. Нема сумніву, що в шопі в сіні сидить якась „біда“ — і найрозумійше було би збудити егомости, аби покропив їхною съвітеною водою. Худобі треба давати їсти, а тут ані гадка приступити.

— Та яка там може бути біда? — дивувала ся пані дому, але непевність закрала ся і в єї душі і она, подумавши, пішла будити чоловіка.

Минула добра хвилина, як до кухні увійшов уже одягнений в кожух егомость. В руці мав грубу палицю.

— Засьвітіть ліхтарю!

Засьвітили, Гриць взяв у руки ґралі, Василь іс ліхтарю. Всі три пішли до шопи. Там було тихо. Навіть коли увійшли до середини, нічо не відозвало ся.

— Де біда? — спітав съвітник.

— Там у сіні! — відповів Василь недалеко порога.

— Посьвіти!

Василь обернув у той бік съвітло.

— Ходім, Грицю!

Гриць наставив проти себе ґралі, егомости палицю і оба пішли в кут, де була біда. Ще не дійшли, як у сіні щось озвало ся: гу-гу!

— Та се свиня! — скривнув егомости.

— Та де свиня! Адже в

ків, якими могли би ту цілься сягнути. Христос усмирив той моральний біль людського серця, зрівноважив людського духа... засіяв мир в серцах людських. Тим ще не припісновного дочасного щастя, ве прогнав болю, смутку, не прогнав борбу із злом. Противно полішив вічну борбу за собою, борбу добра із злом, тому каже, що припіс меч.

Так бачимо, що Христова етика не стоїть в нікій суперечності з дочасними змаганнями нашого народу. Она їх не лише, не приголомшує, але противно кріпить до борбі з ворогами, а всякі противні розумовання, хотіти не знати в якій съяточній формі висказани — се або невіжество, або съвідома лож, — а в дальшій послідовності і Геростратова прислуга добродушному читачеві.

Ще съвікі в нашій памяті обходи в честь Шашкевича та торжественні бесіди. Що спонукало єго до праці для добра свого народу? Ненависть до ворогів, чи любов до свого? В єго писаннях нема і сліду ненависті. „Судило ся нам послідними бути“,каже він майже наївно, а коли треба би сказати конче, чому то так судило ся, то Шашкевич загадує лише загальну про „тучі і бурі“, від котрих народові нашему „на довго здрімало ся“. — А проте єго ідеї були досить сильні, аби розбудити нині вже так всесторонне життя Галицької Русі. Скоро призnamо Маркіянові вплив на розбудження нашого життя, то признаймо, що ненависть ворога не є потрібна до добуття народові долі... що любов до свого народу сама вистарчава.

Може що кого пепокоїть та славна байдужність нашого мужика. Та се ще велике питане, чому наш народ такий терпеливий і байдужний на свої кривди, чи із недостачі ненависті, чи може попри темноту ще й неуміле або і несовісне політичне образоване єго з нашої сторони. — Я досі маю щастє до посад де народові не доставало початкової просвіти, отже треба було все починати „або чо“. І скажу з досвіду, що любов до свого рідного в достатково підйомо і заохотою для наших селян до праці над власним добробутом. Нетикана ріла видає обильні плоди, а байдужність і зневіра приходить аж описля через несовісну роботу або й самолюбство непокликаних приятелів. Та тоді ве поматає вже такий середник політичної освіти, як ненависть до ворогів. Під подихом любови наш селянин запалює ся під подихом ненависті... що найменше і то скоро зневірює ся.

o. Ю. Г.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приведувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

**Міжнародний евхаристичний конгрес у Відні.
(12. до 15. жовтня 1912).**

З президії конгресу.

1. Що се міжнародний евхаристичний конгрес? Міжнародний евхаристичний конгрес се сходини людів всіх станів католицького съвіта для попертя вірі в присутність Ісуса Христа в Найсвятішіх Тайнах і для скріплена найтіншої житієвої спільноти з Христом. Називає ся „евхаристичним“ конгресом, бо съв. Евхаристия, або Найсвятіші Тайни престола мають стаювати осередну точку і ціль цілих сходин, через що скріплює ся віра в присутність нашого божественного Спасителя в Найсвятішій Тайні престола, проголошує ся отверто перед цілим съвітом, а через приняття св. Причастя католицькі житі і католицька праця в кождім стані, віку і роді розбуджує і помножує ся.

2. Чи міжнародний евхаристичний конгрес є конечно потрібний? В нашім, убогім на віру часі стало ся в кождого погляду річкою конечно устроювати такі торжественні сходини, щоби віру у слабих піддержати, боязливим вляти відвагу ісповідання і погорду до людської трусливості а прилюдності виказати, як нерозмірний, безконечний скарб уділяє ся в св. Причастю в якім небудь житієві положені.

3. Чи були вже часті її так і конгреси? Відбуло ся вже 22 евхаристичних кангресів. В тім першій у французькім місті Ліль, осьмий в Єрусалимі, шіснайцятий в Римі, дев'ятнайцятий в Кольонії, двайцять-

перший в Монреаль в Америці, двайцять другий в році 1911 в Мадріті.

В конгресі в Мадріті взяв участь король, із якого покровом зібрали ся конгрес, а таож королівська родина, міністри і військо; всі они зложили Спасителеві в Найсв. Тайні утасному належний поклін, а Є. В. король вважав великою честию для себе праютити в своїй палаті кардинала-легата Съв. Отца, чудені примір високої думки, який послідували нотаблі Мадріту, віддавши свої палати до розпорядимости значнішим учасникам конгресу, як духовного так і съвітского стану.

4. Девід буде ся міжнародний евхаристичний конгрес в 1912. році? На 1912 рік визначено як осідок міжнародного евхаристичного конгресу резиденцію Австро-Угорщини Відену. Перший раз опровергнеться торжество міжнародного евхаристичного конгресу в межах Австро-Угорщини. Тож мусить залежати католикам Австро-Угорщини на тім, щоби конгрес уладити як найторжественніше; всі вищі і низші стани суспільності мусуть дружно змагати до того, щоби сей съвітовий конгрес переведено достойно і при як найбільшим числі учасників. Єго Величтво Цісар сяяє вселаскавіше покровом над конгресом.

5. Коли відбуде ся міжнародний евхаристичний конгрес? Речинець конгресу визначено на час від 12. до 15. жовтня, отже на час пригоджий для далекіх і близких учасників зі всіх народних верств.

День 12. жовтня є памятковим в році, бо в сім дні 1683 року король Собіський, принявши з своїм війском Съв. Причастіє, виришив з Каленбергу до Відня і поміг освободити Відену, а разом з тим і цілій захід від турецької навали. Кінцевий день конгресу, день 15. жовтня, є съвітом Пр. Д. Марії, котрий власне на памятку освобождения Відня съятає з особившими торжествами. Отже дві конгреси в заразом патріотичними днями.

6. Як представляти ся буде конгрес? В честь Пресв. Тайні будуть витрополічні церкви св. Стефана відправляти ся епископами і съвіщениками понтифікальні Богослужіння з проповідями перед-і після полудня. Крім того відбудуть ся кожді днини съяточні збори.

В інших, більш площи съв. Стефана положених церквах відбудуть ся такі самі торжества для членів різних народів, а для нарад винансової відповідні комната.

В честь Пресв. Тайні будуть укращені улиці, особливі ті, якими поступати ме 15. жовтня торжественна процесія.

В кождій церкві столиці мають приступити до св. Причастя численно всій верстви населені; Найсв. Тайні будуть виставлені цілій час.

Для учасників з далеких закутин стається комітет о помешканні і провід в місті, о дешеві зелінничі білети, зглядно окремі поїзді. З нагоди конгресу можна буде звидіти прекрасну виставу церковних творів штуки.

7. Звідки беруть ся середники на уладжене конгресу? Окрім жертв і вкладок тих, що користатимуть із збільшеною напливу чужинців, аберуть ся відповідні грошеві середники з вкладок осіб або родин, що брати муть участь в конгресі, коли голосять ся до участі і виплатять стало визначену ціну 10 К. За се можуть они брати участь ві всіх чинностях конгресу, одержать відзнаки, провідніза у Відні, а також точний, ілюстраціями прикрашений звіт, який їм више ся сейчас після появи з печати.

Хто лише в поодиноких дніх брати ме участь в конгресі, має замовити собі карту учасництва по 2 К за кождий день після свободного вибору, а мати буде він через те, як член право 50% знижки на зелінницях.

Участь в благодатях конгресу можна брати і без особистої присутності. Через висилку жертв на ціли конгресу одержить кождий душевні ласки і користі і одержить згаданий звіт, в якім зреферований буде конгрес в цілості, отже й з проповідями, бе-їдами і т. д. і становити буде прегарну прикрасу на родинім столі.

Спішіть отже численно на евхаристичний конгрес до Відня! Сеж буде достойно чести Найвисшого, утасного в Найсвятішій Тайні,

се буде вартне в честь Австро-Угорщини перед съвігом показати, що з нами всі, велики і малі, на перегони змагають вчинити евхаристичний конгрес триумфом св. віри. На конгрес в Монреаль в році 1910 поспішив хор співаків з Пітсбурга 800 англійських миль на власні кошти, щоби прославити евхаристичного Цара гимном „Tantum ergo“.

Хтож не може особисто явити ся, повинен заосямотрити ся картою учасництва у свого пароха і приняти св. Причастіє в свой рідній місцевині, щоби і конгресові помогти і благодаті з него плинути узискати.

Всі інформації, котрі належить засягнути у Відні, уділяє: Zentralstelle des eucharistischen Kongresses — Wien I, Stefansplatz N-ro 5.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Заграниця.

Італійско турецка війна не приносить нічого нового. Очі всіх звернені тепер на Туреччину, в якій нутрі переживає ся важний перелом: борба правительства з парламентом. Султан, як вдає ся, розвяже парламент, мимо протесту населення.

На поїзд борба повна тишина. Триполітанські посли Ферганд і Барун вислали з помоцю турецкої печати отверту телеграму до італійського правительства, в котрій протистоять проти поширювання з помоцю літаків проклямаций до триполітанського населення, визиваючи до зложеня оружя.

Ворохобня в Китаю. Росийські війська переступили в 3 місцях границю Монголії. Проголошена протекторату над Монголією надіють ся кождої хвилі.

Рівночасно обсадили Монголія вчера манжурске місто Хайлар, положене на лінії транссибірської зелінниці. Китайські власти і мешканці втекли до росийських кольоній. Монголія зорганізували нові міські влади.

В нутрі китайської держави така ситуація: Ворохобні війска в силі 25.000 людей рушили на Сіякан, інший відділ готовить ся до маршу на Пекін. Цісарський двір леда хвиль відтікає до Еголь, шукуючи там для себе захищути.

Англія, задививши ся на Росію, вислали знова 2 баталіони піхоти з Бомбаю до Китаю.

Ось картина розпадаючої ся китайської многоміліонової держави під сю пору.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Соб. 70 апостолів; римо-кат.: Антонія. — В четвер: руско-кат.: 14.000 дітей убит.; римо-кат.: Гігіїв.

— Відслонюють свое лицо.. Коли наслідком адскої темряви поширювано р. софільським духовенством серед Лемків душу — вірування Лемка покривлено так, що стомою перед грізними обявами релігійної схизми а душу кожного щирого католика і Русина прошибає крия болю над судьбою своїх безтаківих братів, в сій хвилі відслонює правдиві причини схизмофільського тяготіння на Лемківщині якийсь „Лемко“ в „Прикарпатії Русі“ (ч. 668), пишучи:

„Причини перехода лемковъ въ православіе, это во первыхъ, народный преданія(!) во вторыхъ правительство (читай Бобржинский) въ союзѣ съ перемышльской консисторієй. Въ сущности лемки православные со временемъ принятія христіанства(!) и такими себя считають. Я припоминаю себѣ свои дѣтские годы, когда мой отецъ, неграмотный крестьянинъ, говорилъ мнѣ о православіи и унії, и говорилъ, что унію намъ насильно навязали, о чёмъ не спрашивали народа, ввиду чего мы оставляемъ и дальше православными, какъ наши дѣды и прадѣды. Такъ думаютъ и участъ своихъ дѣтей, изъ рода въ родъ почти въ лемки, тѣмъ болѣє, что видѣть чистый восточный обрядъ

въ Америцѣ въ православныхъ святыняхъ которые прилежно посѣщають и на родину почти всѣ возвращаются православными. Этого не можетъ имъ запретить ни наша организация, ни уніатськіе священники, ни даже всемогущій намѣстникъ Галичина. Справивается, почему они не заявляли этого официально? Потому только, что всѣ приходы на Лемківщинѣ занимали священики русскихъ убѣждений, хотя отчаянные католики, нокакъ хороше политики, они обходили вопросъ православія, не затрагивали этой чуткой струни своихъ прихожанъ и за это лемки прощають(!) имъ уніатство. „Придѣтъ времѧ“, говорили.

Нехай буде і так, що „народна преданія“ серед Лемків схизмофільські, хотя съвідома лож. Однакъ хоч би й так було, як пише „Прик. Русь“, то запитаємо, хто ті „переданія“ в самих початках між Лемками поширювали, піддержував, розбуджував? Хто серед найбільше темного племені нашого „політикували“ зі схизмофільськими симпатіями, щоби мовляв „не затрагивати этой чуткой струни своїхъ прихожанъ“, місто з апостольською ревностю розвіяти темряви схизмофільського мракобісія. Що вчинила в сїй преважній справі „священики русихъ убѣждений“, хотя отчаянніе католики? Нічого — се признає сама „Прик. Русь“. І за сю ширість належить ся доцисцеви „Прикарпатської Русі“ по-діяка.

— Помічена з Підгірія. Пишуть нам: З якою становище не дивити ся на розвиток нашого народного життя, вожна з вдоволенемъ зазначати, що йде віа нестримним походом вперед до лучшого. І то на всіх царинах життя. Правца, нераз годі не зневірити ся. Нераз терпь сусільних сил розхвилюючи наші рідні лані, а на овіді показують ся чорні зловіці хмарі, правда, нераз бути в нашу працю громи, вищать її бурі тучі, але після того прояснює ся овид, уступають хмарі, а блеск життя сонця знов опромінює просторий наші лані. Із купелі житів невагод ми виходимо все кріпкіші. Коли переживаний на місце тепер час в порою велими непривітною для нашого народного розвитку, бо всеполяки з подоляками таки на добре збиряють ся до нас, а другі знов народні відступники безсorumно визиваючи всіми способами нищити українство, мовляв „мазепинство“, то в нідії нашого національного організму, немов у відповідь на такі оклики, прокидують ся щораз то нові житеvi сили, що обезпечують наше національне ествоване.

ності в справах віри і Церкви у нашого селянства на Підгіріо.

Причини сеї нездорової прояви серед нашого досі величного народу є всілякі: агітація Трільовського і його попихачів, поширення індиферентної або й прямо ворожкої св. Церкві печаті. Се загальна звісні причини, нераз — не два в „Руслані“ підношені і обговорювані. Але є ще одна важка причина, якої у нас звичайно, не видить ся, чи не хоче ся видіти. Сею причиною є недомагання більшої частини духовенства на Підгіріо в якій небудь праці поза Церквою. Коли давніші съвященики всюди вели перед і всі нитки суспільно-культурної роботи сходилися в їх руках, то тепер, не знати чому, дали собі съвященики майже добровільно витрутити провід народу з рук, полишаючи єго на жир радикально-соціалістичній демагогії. Давніші вельми діяльні на народній ниві съвященики, нераз на просьбу селян (знаю факти) помочі їм в культурно-політичній праці, тепер відповідають: „Моя хата з краю...“ А се якраз юда на радикальний млин. І дивуй ся потім, що такий Трільовський, кидаючи ся метко в народну масу став єго богом. Що съвященик в церкві збудувє, то компанія Трільовського, не маючи сильної конкуренції, по-за церквою, знищить.

Пишу се не в докір, але як просьбу і осторогу до съвященства Підгіріо в нинішній трудній для Церкви і нашої народності час.

Коли над нашими головами шумить зло: віща буря, коли в масах народу щораз живийше є живчик самоочуття, треба прозоро глядіти на духа хвилі, щоби красна будучина нашої Церкви і народна застала нас на становищі добрих і гідних синів. А підвалини сего становища будуть на християнсько-суспільних основах. — Свій.

— **Пошестні недуги під Львовом.** Міський фізикат оповіщує, що в ок.-лицях Львова панують пошестні: шкарлатина в Бродках і Любіні, черевний тиф в Руданцях і Пісках, червінка в Глуховичах коло Гаїв і коклюш в Жираві.

— **Сливака в Галичині.** Урядовий виказ показає, що в дніх від 6. до 13. січня с. р. було в Галичині навіщено пошестні сливаки 53 повітів, 227 громад і 6.574 загород. З того припадає на східну Галичину: 31 пов., 144 громад і 4.860 загород. Найбільше засилиння громад є в повітах: бережанським і городенським по 13, зборівським 12, золочівським і ліскім по 10, добромильським 9 і станіславівським 7.

— **Збори адвокатських кандидатів** відбулися в неділю в салах адвокатської палати, щоби застановити ся над становищем, яке адвокатським кандидатам слід заняти супроти проекту нової ординації адвокатської. Референт справи др. Тавбес вказав на потребу цілого ряду змін і доповнень у новій ординації. Найважчіші ломагання адвокатських кандидатів отій: 1) Допущене до виділу адвокатської палати 3—5 делегатів з поміж кандидатів адвокатури з дорадним голосом у всіх справах та з рішаючим голосом в справах адвокатських кандидатів як прм. в справі вписання на лісту, почислення і пітвердження практики і т. д.; 2) допущене до складу дисциплінарної ради 3 членів з поміж адвокатських кандидатів з тим, що дисциплінарна рада в випадках, про які кандидат є обжалованій, має складати ся по половині з адвокатів а по половині з адвокатських кандидатів; 3) утворене в законодатній дорозі обов'язкових союзів адвокатських концепціонітів, до яких належали би всі адвокатські кандидати, вписані на листу кандидатів в окрузі кождої палати адвокатської. Після довгої дискусії порішено звернути ся з відповідним меморіалом до президента міністрів, міністра внутрішніх справ і судівництва та до адвокатських палат.

— **Сніжна заверуха.** Від наших Різдвяних съвят забрала ся здорове до нас зима. Мороз не спускає менше — 10 степ. Нині від ночі мете густим снігом, який стелить ся грубо верствою на дахах і на улицях. Сегорічна зима заповідає ся остро. Сто літ тому — як пише „Gaz. Lw.“ — була зима дуже тяжка. Навіть Дунай під Віднем і Будапештом був замерз так, що можна було по нім їздити возами.

Як звіщають телеграми, у цілій південній Росії настали страшні засметілі. Поїади курсують дуже мало і то лише на тих шляхах, де в поміж зелінодорожним робітникам прийшло війско. — В Ню Йорку теж засметілі

ли та морози, яких люди не памятають від 8 літ. Ба навіть в горячій Італії, зглядно на побережах лютуб хуртовина.

— **Відложение військової бранки.** Віденський „Fremdenblatt“ пише: Перед кількома дніями часописи оповістили, що військова бранка буде сего року пересунена на північніше з річевих причин і з причини технічної натури. Сюжету подекуди зовсім хибно вияснювано. Даліше подає „Fremdenblatt“ історичне представлене справи і так кінчить: Мимо найріжніших згадів виявляється з того, що до відложения бранки довели виключно причини, які випливали зі стану в Австрії і які нахodayть повне оправдання в стані справи в сій половині монархії. Коли говорить ся, що відложене бранки привесе шкоду тим, що мають ставати до бранки, то інтересовані чинники могуть скорою парламентарною по-ла-годою військової реформи зменшити ту можливу школу.

— **З віридостойних зелінничих кругів** довідується „Gaz. Lw.“, що вісти, які появляються ся від ікогось часу в львівських днівниках, про місно велячезні школи заподіяни наслідком спроневірею в львівських зелінничих магазинах, котрі то школи доходить місно до соток тисяч корон, в пересадні. Справді вправді недостачу певної скількості посилок, однак школа яку поніс золінничий скарб, не в розмірно така висока, про що съвідчить най-ліпше факт, що за украдені товари в 1911. р. в цілім окрузі львівської дирекції, т. є у всіх 152 стаціях і місцях експедиції товарів посилок виплачено 50.000 К відшкодовані (з чого значна частина припадає на вуголь).

В справі онодінного нещастиного випадку на тутешнім зелінничім дірці, якого жертвою упав магазинер Півонський, а що до котрого заходило підроздінне убийство, доносять що судова секція тіла виказала, що Півонський дістав ся живий під колеса поїзда, а не як додадувано ся, підкінено трупа.

— **Жертва бандитизму у Львові.** Від кількох тижнів шукала поліція пильно якогось Болдислава Бялона false Берези, на якім тяжко підроздінне співучасти в морді при ул. Длугоша, довершеним на сторожеві дому під ч. 19. Однак Бялона вмів так зручно затирати за собою сліди, що не помогли масові польовоані, роблені спеціально на него. Поліція знала вправді від різних своїх конфідентів, що Бялона є у Львові, однак не могла впасті на слід, де перебував.

Вчера знова донесли поліції конфіденти, що Бялона перебував у якогось Шопського, замінського на Брандштетеріві ч. 206. Комісар поліції Пісарський, дібравши собі найсильніших трох агентів: Куранта, Янкевича і Зайнфельда і кількох живоїрів, вирушив на віправу. Всі зближалися до вказаного їм дому поодиноко не звертаючи на себе уваги. В домі було темно — доказ, що всі домашні вже спали. Обсаджено сейчас вікна, двері а комісар Пісарський разом з агентами впав до помешкання. В комнаті повстав в тій хвилі стук падучих на землю предметів. Се Бялона, пробудившись, шукав скоро револьвера, що лежав біля него, причім трути на землю граммофон і інші предмети. Агент Курант, зоринтувавши ся скоро в ситуації, кинув ся на Бялона. В сїй хвилі впали стріли. Бялона стріляв в темній комнаті на сліно в напрямі атакуючих, із знаменитого магазинового револьвера Байєрд. Оден з перших вистрілів досяг агента Куранта. Поцілений в сердце впав Курант на місце. В сїй хвилі прискочив агент Зайнфельд до Бялона і скочив его за горло. Судьба Куранта була би постигла і Зайнфельда, коли би не щасливий для него случай. Именно ільза одного з вистрілених патронів ве вискоцила і загамувала ділане револьвера. Суспіт того Бялона, вистріливши 6 набоїв, був безборонний. Агенти входячи до помешкання були рівнонурожені в револьвери, тож відповіли на стріли Бялона стрілами. Одна з них влучила Бялона в черево, і нарешті душу досить поважну рану. Бандита сейчас звязали, придергуючи рівночасно й другого, достойного Бялона тіла товариша, Шопського. Коли засвічено, Курант вже не жив. Візвано ратункову поготову, яка лиши сконструувала смерть Куранта. Бялона по заоштре-ненню відставлено до тюремного шпиталя.

При ревізії, переведений в мешканію Шопського, найдено одяг Бялона, 2 витрихи, свердли і кілька остріх набоїв. Як страшно муслила бути сцена, що розіграла ся в помешканні Шопського із Бялона, съвідчить стан ко-

місаря і агентів по повороті на поліційну інспекцію. Нечуване зденервоване не позволяло їм прямо говорити, а агенти плакали і Бялона буде жити. Спіймані він засуджено на кількох тижнях устав бі всякий рух на зелінничих і у фабриках, а величезна англійська флота осталася би без вугілля. Авглійське правительство старає ся всіма способами не допустити до вибуху страйку.

— **Подорожнє ліків.** В сім місяці має появити ся новий цінник ліків зі значно підвищеними цінами. Оден віденський аптекар каже, що се подорожнє належить приписати двом обставинам: Передовсім деякі лічничі середники подорожні наслідком неурожаю. Так на пр. в Малій Азії спричинив неурожай підвиснені цінні опітів, мофіні і кодіни, та-кож в Туреччині спричинив неурожай подібні наслідки що до інших ліків.

Специяльно що до кодіни то єї ціна

піднесла ся в 400 К на 970 К.

Аптекарі вже в цвітні 1911. р. звернули ся до правительства в справі підвищення аптекарських такс,

але правительство відмовило.

В тій справі ведуть

ся тепер переговори межи аптекарями а

правительством.

Другою причиною подорожнія ліків є картель фабрикантів, котрі щораз підносять ціни. Є се заграниці фабрики, від яких на жаль австрійські аптеки є зависімі. В сей спосіб мають подорожні ціни около 60 ліків.

Найбільше подорожність наркотики

імші ліки мають подорожність о 5 сот. на 100 грамах.

— **Чужа нирка.** В Філadelphії доконав лікар

Гаммонд при участі великого числа лікарів

з різких етній Зедин.

Держав і Канади операції хорої нирки.

Оперований пацієнт хорував

від досвідного часу на грузлавку нирок,

укусене отже знищеною органу і вложено на

єго місце здорового уважаю однокім ратунок.

Др. Гаммонд вийняв нирку з съвіжо

помершого наслідком переїзду самоздом чоловіка і вложив єї на місце хорої нирки.

Операція ся мала уdatи ся як найліпше.

Була сже друга подібна операція. В попередаім

випадку др. Карелі в Н. Йоркі уживав в тій

цилі нирки пса.

— **Дрібні вісти.** В Тарнові застрилив оноді

19-літній слюсарський челядник Скорупа свою

суджену 17-літніу Свійонткіну а опісля про-

стрілив себе смертельно; причиною мала бути

нешасна любов.

— В Відні арештовано оноді

тарнівського листоноса Кар. Сухомеля, котрій

спроневірив в останніх часах поверх 1.000 К

і утік з Тарнова.

— Карний трибунал засудив на 2 місяці вязниці місного ветеринара

М. М. з Сокала за побиране гонорарів за уря-

дові чинності.

— При ул. Сербські у Львові

найдено тіло якої жебрачки.

Візваний лікар

створдав, що смерть наступила наслідком за-

мерзення.

Оповістки.

— **Надзвичайні загальні збори Руского Това-**

риства педагогічного у Львові відбудуться ся дні

2. лютого 1912. о 10. год. рано в салі філії

руської гімназії (Народний Дім, II. поверх).

На порядку днівнім: Зміна статута.

З огляду на вагу справи просить ся о числен

— О. Тадей Мічалевич, парох в Руді лісій, перемиської епархії, помер в 74. році життя, а в 51. році священства. В. с. п.!

Олександр Барвінський.

Додаток до „Споминів з мого життя”.

Листи П. Куліша, писані до мене.

XVI.

Відень 20. квітня 1871.

Гей, стійте, діти,
ладу ждите!

(Сборникъ Українскихъ п'есень, изд. М. Максюмовичем. Кіевъ 1849, стр. 76.)

Правда, по програмі Танячкевича, не буде достойною молодої Русі: нема в її со-рудників, ні грошей, ні людей доволі. Заведе ж вона полемику з Основою, і тільки її роздражнить, на шкоду деяким питанням літературним Як буде в вас Св. Письмо, то ді можна думати і про літературний місяцєвий чи тижневий орган, такий щоб поважно вас репрезентував. Основа, в самої політиці своєї, певно буде з ним ладити.

Програму Основи подавати ні від кого. Що зробили і що мають люди, котрі пода-дуть програму? Певно, Основа зоставить їх без однівід; а сим вони самі накличуть на себе зневагу. Поки що, Основа робить таке діло, якого не здоліли робити редактори Пра-ви, і ся її робота не коштує нікому ні одного гульдена. У кого є охота писати, тому вона дасть у себе місце, якож бо ще, здається, нікому не відмовила в дописувателів.

Ми не маємо в Основою жадної соли-дарності, тільки ж не можемо не похвалити її за зручність, з якою вона підхопила питання про духовенство галицьке. Коли вона буде собі консеквентна, то і в інших питаннях не стоятиме різко від партії літературної (не-політичної). Коли ж би вона показала себе газетою лядською, або дурною, то ще мати мете час до протесту і реакції; а тепер треба збирати силу та робити найближче кожногоділо.

Така моя рада; хоч слухайте, хоч не слухайте. Я бачу добре хиби Основи і слабі її сторони, тільки ж і при всему тому не нападав би на неї, поки вона не зробить ся шкодливою народності руській.

Зробіть ласку, пришліть міні зараз адрес Танячкевича. Посилаю Вам 18 примірників Матея (а 19-ий брошюрований для Вашої бібліотеки.) Ціна тим що оправлені в положенні з загонутими крайками 15 крейц.; що в положенні, та крайки обрізані — 14 кр.; а в папері — 13 кр.

Неоправленіх, а тільки брошюрованих нема більш до якогось часу; а ціна ім 10 крейц.

Кожний 6-й примірник — на користь то-му хто розпродуватиме.

Коли треба ще, напишіть, я зараз при-плю.

Св. Марко вийде в світ через три дні; Луку вже складають.

Що Вам казав брат Ваш Володар про Псалтир. Він міні не відписав на телеграму і на два листи. Досі не маю чистого первого аркуша, щоб бачити, як він печатається ся.

24. кв. 1).

Друже Александре!

Нехай ніхто не нарекає на мене, що я зупиняю молодого духа. Міні тільки жаль тих грошей, що незаможні люди викинуть на друк, і того часу, що можна б обернути на що користніше: бо не вбачаю великого ре-зультату з чесного жертвування Вашої моло-діжі на Правду. Коли робити що для справи народні, то треба так до того приготуватись, щоб її не зневажити перед очима в против-ників. Тепер же нікому ще спорудити поважну часопись літературну. Коли ж погано орати, то лучче випрягти. Та чи кожен же зрозуміє так мою раду, як Ви?

Посилається ся Вам сего дня 335 прим. Св. Матея і 140 пр. Св. Марка. У Львів до брата Вашого Володаря послано 100 пр. Матея. У Березовець²⁾ Скоморовському 200 пр. Матея, в Заставу³⁾ Слісарчукові 50 пр. Матея, у Потиліч Боровцеві 24 пр. Матея. Се все поросилиав И. Пулюй. Більш нікому ще не посилаю. От я міркуйте самі, куди скільки посилаю. До Львова я вишило сам на руки п. Володаря ще скільки треба, скоро слові стати мене, що хоч 80 примірників из сотні розпродаю: бо часу в нас мало, то хоч одним днем менше непотрібного відслання на почу-ту, і те нам робити ріжницю. Про се вже написав я до п. Володаря, котрий сповістив мене про Шефтичъ.

Хто купить 5 примірників, тому б й да-ється gratis. Гроші з прискиночка можна ужи-вати на почтову пересилку.

Про Львівського біблійного книгаря дібас Віденський біблійник: він купив у вас на-щось 12 примірників.

Що зберете з продажі, відлічуйте поч-тову пересилку і знов ховайте в прискиноч-ку, а до мене проншу вислати, на мое ім'я, кожний десяток гульденів, що набереться⁴⁾: бо видатки на друк велики, и було добре, коли розпродаж хоч трохи помагала задо-вільнити Соммера.

Св. Луки складається ся вже голова IX.

6-й примірник не буде велика нагорода старителям діла евангельського. Шкода, що не можна ім дати 5-ого!

Про книгарі не думайте. Віденський Hett Klemm уявя на себе всі пеїсправи з книгарнями. Іому не дається ся 6-го примірника, а позволяється продавати по чим хоче, аби міні виплатив за кожен примірник 10 крейц. Още ж я роблю робат з 10 крейц'їв шестим примірником тільки для приватних розпродаж-вателів хто б вони ні були. Найбільше ж хотілось бы мені дати сей чесний заробіток учитеям нормальних школ та вбогим Свяще-никам.

1) З Відня 1871. — Ол. Б.

2) Повинно бути: Березовицю. — Ол. Б.

3) II. б. Заставу. — Ол. Б.

4) Через карточку, що зветься, коли не поміляюсь, Postsendung.

Телеграми

в дні 16. січня.

Оломуць. Вчера відбула ся ту розправа проти наймички Фр. Беніркі, котра хотіла отрутити сестру, щоби стати відтак одинокою спадкоємицею майна по родичах. Беніркі, котра затроними тісточками хотіла згладити сестру, а лише приладково отройла двоє дітей учителя, у котрого та сестра служила, за-судив суд п'исяжних на кару смерті через повішеннене.

Астрахань (ТКБ). Урядово доносять, що крига, на котрій находила ся рибацка лодка з 109 рибаками, затонула.

Лондон (ТКБ). Днівники доносять, що два баталіони піхоти рушили з Бомбаю до Китаю.

Вже вийшла брошура п. з.

В обороні правди і чести,

відповіди радн. Двора Ол. Барвін- ского, д-ра К. Студинського і д-ра Ос. Маковея на напасти „Діла“. Стор. 99. 16-ки. Ціна 50 сот. Набути можна в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок число 10.

Позир! Важке для Л. І. Учителю.

Основи перспективи з 95 рисунками до-лученими до тексту, апробовані буковинською ц. к. Радою шкільної краєвою. Уложив Мих. Коць. Ціна брошури 2 К 10 с, опр. 2 К 40 с.

Того ж автора появилася щойно в друкі брошура п. з. „Новий напрям в науці рисунів“. Важкі замітки про метод рисунків в школах і продавається по ціні 30 с. — Обі книжки можна дістати в Канцелярії Р. Т. П. Львів, Монастирського 12; в книгарні ім. Шевченка Ринок ч. 10 а також у автора ул. Соловова ч. 1.

Конкурс. В Рускім Інституті для дівчат в Перешиблі є вільна посада учительки музики на фортепіано. Першеньство будуть мати ті, що викажуть съвдоцтвом покіненої школи музичної. Подане одвітно удокументовані надлежить слати зараз до заряду Руского Інститута для дівчат в Перешиблі. Виділ.

З публичної ліцензії, походячі нові меблі продаються по слідуючих цінах: Сецесійний крісло К 45, отомана К 26, шафи К 39, спальня К 190, італія К 140, столи К 9, уладження каналерської кімнати К 120, плюшеві сальони К 90, магонізовани сальони К 180. Крім сего чимало образів, кресел, столів, шаф, кревесів, канап, столів, занавісів і фірано.

ДОРОТЕУМ ул. Ліндо 4 ч 7 (бічна Коперника).

По озумінні з провінцією листовне.

УВАГА! Наше підприємство купує і по-середині в продажі меблів з приватних домів, а конкурсних і спадкових мас — приви-має усю обстанову до переховання.

Перша найбільша 25 покоїв багато заохочена

Др. Богдан Барвінський:

Зізд галицького князя Данила з угорським королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Істо-рично критична аналіза. Львів 1901. 16° ст. 18.— Ціна 10 сот.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Ли-твіско-руський. Історична монографія. Жовква 1905 8° ст. XIV+170. — Ціна 2 К.

Прешбурзький зізд в справі спадщини по Габсбургів. (Причини до історії великого австрійського бенкіролів). Львів 1903. 8° ст. 70.— Ціна 30 с.

Zygmunt Kiejstutowicz, князь starodubski. Лілів 1906. 8° ст. 28.— Ціна 50 с.

Історичні причини. Розвідка, замітка і матеріали до історії України-Русі. I. Жовква 1908 мал. 8° ст. 170.— Ціна 2 К.

Bogurodzica dzewicza a історичні висновки д-ра Шурата. (В інтересі історичної пра-вди). Львів 1906. мала 8° ст. 41.— Ціна 20 с.

Історичний розвій імені українсько-ру-ського народу. Львів 1909, мал. 8° ст. 41.— Ціна на 40 с.

Історичні причини і т. д. Львів 1909. мал. 8° ст. X+94.— Ціна 1 К 50 с.

I. Шевченко яко „атеїст“ та поет „ненави-сти“. II. Безіменні „герої“ і їх кергична робо-та. (Дві відповіді клеветникам Шевченка) Львів 1910. мал. 8° ст. 16.— Ціна 10 с.

Дістати можна в книгарні Наук. Гон. м. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Найприступніші оферти

Артистичка переплетка книжок

Львів, Ринок 10, дім тов-а „Просьвіта“

приймає в переплет:

всякого рода наклади.

Книги торговельні і бюрові.

Книги церковні, Евангелия.

Книги бібліотечні і т. п.

Сталим відборцам і брат-ствам церковним удаля кредиту.

Сей підручник в першім підручни-ком рідної історії для руских се-редніх шкіл і дав шкільній молодежі впер-вів поясний образ нашої бува-льшини. Писаний так, що надає ся лише для учеників I. класів середніх шкіл, але при недостачі іншого підручника й для уч-ніків висінші класів, для руских відлікових шкіл, для семінарій і ліцеїв в та кваліфікаційних іспитів на народніх і видлікових учителів.

Надає ся від до наук в дівочих та хло-пичих бурсах і інститутах, а ізва-своєї приступності також для наших читальень, для селян і міщан. З хіном може почути ся з него нашої історії ї **кождий освічений Русин**, що не має часу розчитувати ся в обемистих книжках.

У Львові набувати можна в „Книгар-Наук. Товариства ім Шевченка“, Ринок 10.

Розклад їзди зелізниць у Львові.

Відїзд з Головного двірця до:

Приїзд на Головний дворець з:

рано	перед	по	вечер	в
пол.	пол.	ночи		ночи

<tbl_r cells="5" ix="5" maxcspan="1" maxrspan="